

Դանիել Վարուժան

Սանդուխտական

Այս իրիկուն նորեն Քաղաքն հեշտանքի,
Ծովափին վրա, գոհարագարդ բոգի պես,
Անթիվ ջահերն իր կը վառեն: Երբ տակավ
Հրորնդյունները սրդոցին կը լռեն,
Եվ սալին վրա մուրճերն ալ չե՛ն կայծկրլտար,
Ան՝ խորտակված սափորեն հանկա՛րծ թափվող
Հին գինիի մը նըման՝
Կը փրփրի, կը պրդպրջա իր կարմիր
Կիրքերուն մեջ: Երեկոյան խորշակով
Բըլուրներեն այգեվետ
Հոտ մ'ողկույզի փողոցներն հորդ կը լեցնեն,
Ու կըծու աղը ծովուն
Կու գա ռունգերը գրգռել կըտղուցի.
Այն ժամանակ մեհյաններեն դուրս կ'ելլեն
Քրնուհիներ սանդուխտական տոներուն.
Կ'անցնին կիներ՝ վարդ դրած
Իրենց քունքին ու գոտիին վրա արծաթ.
Կ'անցնին մարդիկ, նըվագներով ու պարով.
Պոռնիկ մ'հանկարծ, անոնց մեջ,
Կ'արձակե հերքն իր կըրունկները մինչև,
Եվ լողալով գանգուրներուն ծովին մեջ,
Կը ծիծաղի՛, կը ծիծաղի՛ խելահեղ
Երեսն ի վեր քարձ կավատի մը հարքած:

Քաղքին պատերն ամբարիշտ
Կարմրաշառայլ լույսով մ'ամբողջ ծեփված են.
Եվ նրոնենին, լապտերներով պաճուճված,
Պատրշգամբին տակ կը ծաղկի հեշտօրոր:
Սլարկներեն վար գինինե՛ր կը հոսին.
Տան շեներն են թրթռված
Մամացներով ու մաղձով
Դուռներեն վար կը կախվին
Հոմանիի դրասանգներ.
Եվ գիշերվան լոգարանները բոլոր
Կը քրտրնին գըմբեթներովը իրենց՝
Որոնց ներքև կը թալկանա հեշտություն
Ու կը գեղուն կոշարաները գըմուռ.
Ամփիթատրին մեջ, փըփրած,
Կ'հոսի արյունն, ու մեհյանին մեջ ծածուկ
Կը հոշտվի հագածոն.
Բոզնոցներուն դրան առջև՝
Որոնց պագշոտ ծերպերեն
Թըխակարմիր շառայներ դուրս կը նշողին՝
Կիներ պառկած՝ կ'ունկընդրեն
Փողոցներեն անցնող ձայները դափին,
Ու տըրփագին ու գոշաքաղ ակնարկով
Կը խայտացնեն պորտերնին...
Բոլո՛ր, բոլո՛րը կ'ընեն
Սանդուղնական գինարբուքները՝ մինչև
Արշալույսին ծագիլն արյան քողերեն:
Պալատներուն մեջ՝ խըրա՛խ
Պողոտային վրա՝ շուրջպա՛ր,
Եվ մըթընշաղ անկյուններուն մեջ, ավա՛ղ,
Ումպետ հոսումն ուղիտրեն
Առնական գա՛ղջ սերմերուն:
Գերիներ, մերկ, ներբաններին այրելով,
Հըրաբորբոք կուպրին վըրա մայթերուն՝

Կը հայթայթեն, վագն ի վագ,
Խեժն այդ փըրփրած հըրդեհին.
Ոմանք ըշտապ կը տանին
Համադամներ, ոմանք գինի՝ փարչերով.
Խառնածին մ'իր գոգին մեջ
Ծաղկի պսակները դիզած՝
Կ'երթա արբշիռ ճակատներն իր տերերուն
Արտախուրել բաղեղներով, վարդերով.
Եվ Պահլազուն մը հուժկու՝
Կույս մը շալկած մագերեն՝
Պատրիկներու ոսկեճամուկ սեղանին
Կը տանի զոհ մը իբրև...
Գինի, ռետին ու տըռփանք
Քաղաքին վրա, կը պանծացվին տավիղով.
Քաղաքի՛ն վրա, որ նըստած
Ափը ծովուն, գոհարագարդ բոգի պես,
Կը պըճնե ծոցն իր՝ ջահերով անհամար.
Եվ Քաղքին վըրա ո՞ր ես դուն, Է՛րոս.
Խա՞յթն էր ոսկի փըքինիդ,
Որ շաղաշույտ այդ ժողովուրդը կըտղեց...
Ո՛չ, ո՛չ, Է՛րոս. տատրակի պես տարագիր
Այդ Ոստանեն խույս տըվիր:
Աստվածներու կըղզիին մեջ՝ այժըմ դուն
Լուսնկային հետ, քնքշորեն կը հըսկես
Սոխակներու բույնի՛ն վրա: